

Πρόγνωση σεισμών και αντισεισιμική θωράκιση της χώρας

Του Ευθύμη Λέκκα

Στα τριάντα πέντε χρόνια λειτουργίας του Οργανισμού Αντισεισιμικού Σχεδιασμού και Προστασίας παρήχθη ένα σημαντικόποτε έργο καθιστώντας τη χώρα μας πρωτοπόρα στην αντισεισιμική θωράκιση.

Σεισμοτεκτονικοί χάρτες, Αντισεισιμικοί Κανονισμοί και Κανονιστικοί Κώδικες, Επιχειρησιακά Σχέδια, Τεχνικά Εγχειρίδια, Εκπαιδευτικές Ασκήσεις Ετοιμότητας, Εκδηλώσεις, Σεισμοτεκτονικές Μελέτες, Εκπαίδευση Πληθυσμού και Επιχειρησιακές Εμπλοκές είναι μερικές μόνο από τις δράσεις οι οποίες συνέβαλαν καθοριστικά στη μείωση των επιπτώσεων από τους σεισμούς στην πλέον σεισμοφενή χώρα της Ευρώπης.

Το έργο αυτό είναι μια καθολικά αποδεκτή πραγματικότητα. Τεκμηριώνεται δε από το γεγονός ότι για ίδιου μεγέθους σεισμούς σε οποιαδήποτε άλλη χώρα του κόσμου η Ελλάδα είχε τις μικρότερες ανθρώπινες απώλειες, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

Αυτό οφείλεται αποκλειστικά στους Έλληνες γεωεπιστήμονες και μηχανικούς που λειτουργούν μέσα από τις θεοροθετήμενες επιτροπές, τα στελέχη του Οργανισμού, αλλά και όλους όσους συμμετέχουν στα διοικητικά συμβούλια, καπαξιωμένοι καθηγητές όπως ο Β. Παπαζάχος και ο αείμνηστος Ι. Δρακόπουλος.

Ενα από τα κορυφαία ζητήματα στη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου είναι ασφαλώς η πρόγνωση των σεισμών, που νοείται ως ο επακριβής προσδιορισμός του μεγέθους, του χρόνου και της θέσης εκδήλωσης του σεισμού. Ενα πολυσύνθετο ζήτημα για το οποίο, παρά το γεγονός ότι διεθνώς καταβάλλονται τεράστιες προσπάθειες, η πρόοδος είναι περιορισμένη.

Η εποιημονική πρόκληση είναι τεράστια, σε αντίθεση με την πρακτική χρησιμότητα η οποία αμφισβητείται, ιδίως στις περιοχές πυκνοδομημένων οικιστικών συγκροτημάτων εξαιτίας των προβλημάτων ειδοποίησης, ενημέρωσης, εκκένωσης, διαφυγής και συγκέντρωσης των κατοίκων σε ασφαλή σημεία.

Τα μείζονα αυτά θέματα προσταθεί να διερευνήσει η Επιτροπή Εκπίμησης Σεισμικής Επικινδυνότητας και Αξιολόγησης Σεισμικού Κινδύνου, που λειτουργεί στο πλαίσιο του ΟΑΣΠ, στην οποία συμμετέχουν 20 καπαξιωμένοι εποιημόνες, με διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα και καλύτερου όλο το φάσμα της αντισεισιμικής θωράκισης της χώρας.

Δυστυχώς δύριως η τεράστια αυτή εποιημονική πρόκληση της πρόγνωσης αθεί σε ακραίες πρακτικές ορισμένους εποιημόνες εξαιτίας της τεράστιας προβολής την οποία αυτονόητα εμπεριέχει, αδιαφορώντας για τον κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο που επισύρει μια ούτως ή άλλως τόσο επιοχραλής πληροφορία.

Ο κ. Ευθύμης Λέκκας είναι καθηγητής Διυπολικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας και Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών στο Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών, πρόεδρος του Οργανισμού Αντισεισιμικού Σχεδιασμού και Προστασίας.